OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2020/509,

3. aprill 2020,

ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Rumeenias

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõiget 6,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Rumeenia esitatud märkusi

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liidu toimimise lepingu („ELi toimimise leping“) artikli 126 kohaselt peavad liikmesriigid hoiduma ülemäärasest riigieelarve puudujäägist.

(2) Stabiilsuse ja kasvu pakt põhineb eesmärgil tagada riigi rahanduse usaldusväärsus, mis on vajalik hinnastabiilsuse ning töökohtade loomist soodustava tugeva kestliku majanduskasvu tagamiseks.

(3) ELi toimimise lepingu artiklis 126 sätestatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusega, mida on täpsustatud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1467/97 ([1]) (mis on osa stabiilsuse ja kasvu paktist), on ette nähtud ülemäärast eelarvepuudujääki käsitleva otsuse vastuvõtmine. Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollis nr 12 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta on ette nähtud täiendavad sätted seoses ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamisega. Nõukogu määruses (EÜ) nr 479/2009 ([2]) on sätestatud üksikasjalikud eeskirjad ja määratlused kõnealuste sätete kohaldamiseks.

(4) ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 5 kohaselt on komisjonil juhul, kui ta leiab, et liikmesriigis on või võib tekkida ülemäärane eelarvepuudujääk, kohustus esitada ta asjaomasele liikmesriigile arvamuse ja teavitada sellest ka nõukogu. Olles arvesse võtnud ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohaselt vastu võetud aruannet ning ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 4 kohast majandus- ja rahanduskomitee arvamust, järeldas komisjon, et Rumeenial on ülemäärane eelarvepuudujääk. Seepärast edastas komisjon 4. märtsil 2020 Rumeeniale sellekohase arvamuse ja teavitas sellest nõukogu ([3]).

(5) ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 6 kohaselt peab nõukogu kaaluma kõiki asjaomase liikmesriigi võimalikke märkusi enne, kui ta pärast üldhinnangut otsustab, kas liikmesriigil on ülemäärane eelarvepuudujääk. Rumeenia puhul võib kõnealuse üldhinnangu põhjal teha alljärgnevad järeldused.

(6) Vastavalt Rumeenia ametiasutuste 30. septembril 2019 esitatud andmetele, mille Eurostat seejärel kinnitas, ulatus Rumeenia valitsemissektori eelarve puudujääk 2018. aastal 3 %ni sisemajanduse koguproduktist („SKP“) ja valitsemissektori võlg püsis 35 % tasemel SKPst. Muudetud SKP näitajatega, mille Rumeenia riiklik statistikaamet esitas pärast Eurostati pressiteate avaldamist, muutusid need suhtarvud veidi, nii et 2018. aastal oli puudujääk 2,9 % SKPst ja võlg 34,7 % SKPst. Esitatud andmete alusel oli 2019. aastaks kavandatud valitsemissektori eelarve puudujääk 2,8 % SKPst.

([1]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6).

([2]) Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 479/2009 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolli kohaldamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 1).

([3]) Kõik Rumeenia ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitlevad dokumendid asuvad järgmisel veebisaidil: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/ongoing-excessive-deficit-procedures/romania_en

(7) Valitsus võttis 10. detsembril 2019 vastu 2020.–2022. aasta fiskaal- ja eelarvestrateegia („eelarvestrateegia“), kus valitsemissektori eelarvepuudujäägi eesmärk oli 2019. aastal 3,8 % SKPst. See ületab oluliselt ELi toimimise lepingus sätestatud kontrollväärtust (3 % SKPst). ELi toimimise lepingu kontrollväärtuse ületamine 2019. aastal ei ole ka erandlik, sest selle põhjuseks ei ole ei ebatavaline sündmus ega tõsine majandussurutis ELi toimimise lepingu ning stabiilsuse ja kasvu pakti tähenduses. Komisjoni 2020. aasta talveprognoosi kohaselt peaks SKP reaalkasv olema 2019. aastal 3,9 % ja 2020. aastal 3,8 %, samas kui SKP lõhe peaks olema nulli lähedal. Ühekordsed kulud moodustasid 2019. aastal 0,1 % SKPst ja tulenesid autode keskkonnalõivu tagasimaksmisest. Kontrollväärtuse (3 % SKPst) kavandatud ületamine ei ole ajutine ka ELi toimimise lepingu ega stabiilsuse ja kasvu pakti tähenduses. Komisjoni 2020. aasta talveprognoosi kohaselt, millele lisati ka eelarvemuutujad, peaks valitsemissektori eelarve puudujääk olema 2019. aastal 4 % SKPst, 2020. aastal 4,9 % SKPst ja 2021. aastal 6,9 % SKPst. Puudujäägi prognoositud suurenemine on peamiselt tingitud pensionide märkimisväärsest tõstmisest. Eelarvestrateegias prognoosib valitsus ka seda, et valitsemissektori eelarve puudujääk ületab 2020. ja 2021. aastal ELi toimimise lepingu kontrollväärtust ning on 2020. aastal 3,6 % SKPst ja 2021. aastal 3,4 % SKPst. Seega ei ole ELi toimimise lepingus sätestatud eelarvepuudujäägi kriteerium *prima facie* täidetud.

(8) Rumeenia valitsemissektori võlg küündis 2018. aastal 34,7 %ni SKPst. Nii eelarvestrateegias kui ka komisjoni 2020. aasta talveprognoosis, millele on lisatud ka eelarvemuutujad, prognoositakse, et valitsemissektori võlg suureneb kuni 2021. aastani, kuid jääb alla ELi toimimise lepingus sätestatud kontrollväärtuse. Eelarvestrateegia kohaselt peaks valitsemissektori võlg suurenema 2021. aastal kuni 37,8 %ni SKPst. Komisjon prognoosib suuremat kasvu, mille tulemusel jõuab võlg 2021. aastal 41,9 %ni SKPst. Seetõttu jääb ELi toimimise lepingus sätestatud võlakriteerium täidetuks.

(9) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 3 analüüsis komisjon ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohases aruandes kõiki asjaomaseid tegureid. Nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikes 4, võetakse juhul, kui valitsemissektori võla suhe SKPsse ei ületa kontrollväärtust, asjaomaseid tegureid arvesse lisameetmete puhul, mille alusel teha otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta. Eelarvepuudujäägi kriteeriumi täitmise hindamisel on võetud arvesse asjakohaseid tegureid, eelkõige seda, et märkimisväärse kõrvalekalde menetluse raames alates 2017. aastast antud nõukogu soovituste järgimiseks ei ole võetud tõhusaid meetmeid, et Rumeenia edusammud struktuurireformide tegemisel on olnud piiratud ning et keskpikas ja pikas perspektiivis seisab Rumeenia silmitsi suurte eelarve kestlikkuse riskidega. Need tegurid ei mõjuta järeldust, et ELi toimimise lepingu kohane eelarvepuudujäägi kriteerium on täitmata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Üldhinnangust järeldub, et eelarvepuudujäägi kriteeriumi täitmata jätmise tõttu on Rumeenias ülemäärane eelarvepuudujääk.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Rumeeniale.

Brüssel, 3. aprill 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
G. GRLIĆ RADMAN